

Version anonymisée

Tłumaczenie

C-351/21-1

Sprawa C-351/21

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Data wpływu:

4 czerwca 2021 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Justice de paix du canton de Forest (Belgia)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

13 kwietnia 2021 r.

Strona powodowa:

ZG

Strona pozwana:

BEOBANK SA

Justice de paix du canton de Forest

WYROK

Sąd wydaje następujący wyrok w sprawie:

– **ZG**, [...]

[...] [Dane osobowe strony powodowej i jej adwokata]

strona powodowa

– **Spółka akcyjna BEOBANK**, dawniej występująca pod firmą CITIBANK BELGIUM SA [...] [Dane osobowe strony pozwanej i jej adwokata]

strona pozwana,

[...]

[Okoliczności poprzedzające postępowanie]

Uzasadnienie

Żądanie podniesione przez ZG dotyczy zasądzenia od BEOBANK zapłaty kwoty 1984 EUR odpowiadającej dwukrotnej „nieautoryzowanej” transakcji dokonanej jego kartą debetową.

ZG, rezydent belgijski, posiada rachunek bankowy w BEOBANK w Belgii, do którego posiada kartę debetową.

W nocy z dnia 20 na 21 kwietnia 2017 r. ZG znajdował się w Walencji w Hiszpanii.

Po tym, jak on dokonał pierwszej płatności w wysokości 100 EUR (0:35) swoją kartą debetową za pomocą mobilnego terminalu płatniczego w placówce, którą on określa jako dyskotekę, a BEOBANK uznaje za „dom publiczny”, na tym samym terminalu dokonano dwóch innych płatności tą samą kartą debetową w wysokości 991 EUR (1:35) i 993 EUR (2:06). Zainicjowano trzecią transakcję na kwotę 994 EUR, ale spotkała się ona z odmową (2:35).

ZG wyjaśnia, że nie przypomina sobie już tego, co wydarzyło się po konsumpcji w tej placówce.

W dniu 23 kwietnia 2017 r. ZG zablokował swoją kartę w CARDSTOP.

W dniu 29 kwietnia 2017 r. ZG złożył na policję w Brukseli skargę w sprawie kradzieży karty bankowej i oszukańczego korzystania z tej karty.

Oprócz odszkodowania (500 EUR) ZG żąda zwrotu odpowiadającego drugiej i trzeciej transakcji, które uważa za „nieautoryzowane” na podstawie art. VII.35 belgijskiego Code de droit économique (kodeksu prawa gospodarczego) w brzmieniu obowiązującym w tamtym czasie. BEOBANK odmawia dokonania tego zwrotu, uznając, że te transakcje były autoryzowane lub że przynajmniej ZG dopuścił się rażącego niedbalstwa.

Strony nie zgadzają się w szczególności co do rodzaju placówki, w której bawił ZG, co do tego, czy był ofiarą oszustwa ułatwionego za pomocą narkotyków lub czy uczęszczał do domu publicznego, w którym mógł korzystać z usług seksualnych.

Istotną okolicznością faktyczną jest to, na czyją rzecz zostały dokonane różne płatności. Tradycyjnie oszustwo popełnione przez osobę trzecią za pomocą karty debetowej pokrzywdzonego pozwala oszustowi na dokonanie zakupu lub wypłatę gotówki. Tymczasem w niniejszym przypadku oszustwa dokonano poprzez

uznanie rachunku bankowego tej osoby trzeciej, jeśli przyjąć wersję okoliczności faktycznych przedstawioną przez ZG.

BEOBANK, jak się wydaje, podała, na wniosek adwokata ZG, jedynie cyfrowe oznaczenie terminalu i jego geolokalizację, nie informując o tożsamości beneficjenta transakcji inaczej niż jako „COM SU VALENCIA ESP”.

Sprawa została odroczone po rozprawie w celu umożliwienia BEOBANK przedstawienia wyjaśnień, bez dalszych rezultatów.

BEOBANK wyjaśnia, że nie otrzymała dodatkowych informacji od spółki ATOS, która zarządza tym terminalem. Hiszpański bank SABADELL odmawia przekazania informacji identyfikujących danego przedsiębiorcę.

Tymczasem zgodnie z art. VII.18 belgijskiego kodeksu prawa gospodarczego, w wersji mającej zastosowanie w 2017 r.;

„Po obciążeniu rachunku płatnika kwotą indywidualnej transakcji płatniczej [...] dostawca usług płatniczych płatnika bez zbędnej zwłoki dostarcza mu, [...] następujące informacje:

1. informację umożliwiającą płatnikowi zidentyfikowanie każdej transakcji płatniczej i, w stosownych przypadkach, **informacje dotyczące odbiorcy;**

[...]”.

Powstaje pytanie, jaki jest zakres obowiązku dostawcy usług w zakresie informacji dotyczących odbiorcy. Jeżeli BEOBANK nie wypełnił swojego obowiązku, sąd może wyciągnąć z tego wnioski dotyczące ciężącego na nim obowiązku zwrotu kwot odpowiadających spornym transakcjom lub roszczenia odszkodowawczego dotyczącego utraty szansy odzyskania środków od osoby trzeciej.

Strony postępowania nie kwestionują, że art. VII.18 belgijskiego kodeksu prawa gospodarczego ma zastosowanie do okoliczności faktycznych.

Przepis ten stanowi prerogatywę art. 38 dyrektywy 2007/64/WE do prawa belgijskiego.

Strona BEOBANK utrzymuje, że przepis ten nakłada na nią jedynie obowiązek starannego działania, zobowiązując ją jedynie do udzielenia informacji, które jej kontrahent chce jej przekazać, pozostawiając konsumentowi, jeśli informacja ta jest niewystarczająca, zadanie zwrócenia się do wspomnianego kontrahenta. W niniejszym przypadku zwraca się ona do sądu, w razie potrzeby, o „wystosowanie do hiszpańskiego banku wezwania sądowego” w celu przedstawienia dokumentów pozwalających mu zidentyfikować odbiorcę transakcji. W braku zadowalającej odpowiedzi należałoby nawet zarządzić przeprowadzenie dochodzenia w drodze pomocy sądowej w celu wysłuchania

organów SABADELL (hiszpańskiego banku, w którym ten rachunek jest otwarty). Dla uzasadnienia swojego stanowiska BEOBANK opiera się na wyrażeniu „w stosownych przypadkach” znajdującym się w tekście dyrektywy.

ZG uważa natomiast, że BEOBANK jest zobowiązana do osiągnięcia rezultatu i że musi ponieść konsekwencje nieprzekazania danych przez jej hiszpańskiego kontrahenta.

Ani jedna, ani druga strona nie przytaczają na poparcie ich argumentacji doktryny ani orzecznictwa.

Sąd nie znalazł również literatury prawniczej dotyczącej tej kwestii.

Na podstawie art. 267 akapit drugi Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „TFUE”) sądy państw członkowskich mogą zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z pytaniem dotyczącym wykładni prawa Unii, jeżeli uznają, że orzeczenie Trybunału w tej kwestii jest niezbędne do wydania przez nie orzeczenia. Wystąpienie z takim wnioskiem jest szczególnie właściwe, gdy istniejące orzecznictwo nie wydaje się dostarczać niezbędnych wyjaśnień.

Tymczasem w niniejszym przypadku decydujące wydaje się to, czy instytucja bankowa ma obowiązek starannego działania czy też osiągnięcia rezultatu w odniesieniu do informacji dotyczących odbiorcy. Podobnie zakres tej informacji ma również znaczenie, a w szczególności to, czy informacja ta powinna dotyczyć przynajmniej danych pozwalających na identyfikację podmiotu prawa (osoby fizycznej lub prawnej), który otrzymał płatność. Ponadto transakcja poddana ocenie sądu jest bardzo powszechna (płatność elektroniczna za pomocą karty debetowej), a jednolite stosowanie w różnych państwach Unii jest niezbędne dla zagwarantowania skuteczności orzeczenia.

Należy zatem zwrócić się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z następującymi pytaniami prejudycjalnymi: [...]

[...]

[Pytania przytoczone w sentencji]

Orzeczenie

Zarządza się przekazanie akt postępowania Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej w celu przedstawienia mu następujących pytań prejudycjalnych:

1. Czy zgodnie z art. 38 akapit pierwszy lit. a) dyrektywy 2007/64/WE na dostawcy usług ciąży obowiązek starannego działania czy obowiązek osiągnięcia rezultatu w odniesieniu do dostarczenia „informacji dotyczących odbiorcy”?

2. Czy wymienione w tym przepisie „informacje dotyczące odbiorcy” obejmują informacje pozwalające na zidentyfikowanie osoby fizycznej lub prawnej, która otrzymała płatność?

[...] [formuła końcowa i podpisy]

DOKUMENT ROBOCZY